Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Archiwa rodzinne

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
archiwistyka, zarządzanie dokumentacją i infobrokerstwo

Specjalność
-

Jednostka organizacyjna
Instytut Historii i Archiwistyki

Poziom studiów
I stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Cykl dydaktyczny
2025/26

Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
Zaliczenie bez oceny

Języki wykładowe
polski

Obligatoryjność
Fakultatywny

Blok zajęciowy
Przedmioty/bloki obieralne

Koordynator zajęć	Dorota Drzewiecka, Hubert Mazur
Prowadzący zajęcia	Dorota Drzewiecka

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	Zaliczenie bez oceny **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny	3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z problematyką archiwaliów proweniencji prywatnej, a także z akcjami „Zostań rodzinnym archiwistą” i „Archiwa rodzinne Niepodległej”, ich popularyzacją i sposobami oddziaływania edukacyjnego na społeczeństwo. W trakcie zajęć studenci dowiedzą się, jak zabezpieczać i konserwować dokumenty znajdujące się w archiwach rodzinnych oraz poznają ich zasób. Rolą zajęć jest także uwrażliwienie studentów na dokumentację własną, w tym także rodzinną.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Student zna różne rodzaje dokumentacji, która składa się na archiwa rodzinne.	K_W02	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
W2	Student zna pojęcia związane z archiwami prywatnymi i genezę tych archiwów.	K_W01, K_W03	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
W3	Student zna rożne sposoby popularyzacji archiwów rodzinnych i różne formy oddziaływania edukacyjnego na społeczeństwo.	K_W04, K_W06	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
Umiejętności:			
U1	Student potrafi w praktyce zastosować różne formy popularyzacji i edukacji.	K_U01, K_U06	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
U2	Student potrafi udzielić wskazówek na temat prowadzenia archiwów rodzinnych.	K_U01, K_U07	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych:			
K1	Student jest przygotowany do samodzielnej pracy z archiwistami rodzinnymi.	K_K01	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji
K2	Student dostrzega i docenia wartość archiwów rodzinnych i konieczność ich ochrony.	K_K01	Projekt indywidualny, Prezentacja, Udział w dyskusji

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie studentów z tematyką zajęć i wymaganiami dotyczącymi zaliczenia. Omówienie projektu edukacyjnego Archiwa rodzinne, a archiwa prywatne, osobiste i rodowe – definicja, stan badań. Zasób archiwów rodzinnych	W1, W2, U1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
2.	Archiwa rodzinne – dzieje i przegląd (do końca XVIII w.).	W2, U1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
3.	Archiwa rodzinne – dzieje i przegląd (od końca XVIII w. do 1945 r.).	W1, W2, U1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Zasób archiwów rodzinnych w archiwach państwowych.	W1, W2, W3, U1, U2, K2	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Genealogia a archiwa rodzinne. Wykorzystanie zasobu archiwów rodzinnych w badaniach genealogicznych.	W1, W2, W3, U1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Projekty wspierające działania podejmowane na rzecz tworzenia archiwów rodzinnych – „Zostań rodzinnym archiwistą” oraz „Archiwa Rodzinne Niepodległej”.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Archiwa rodzinne – formy edukacji i popularyzacji – ćwiczenia praktyczne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
8.	Wizyty w wybranych archiwach – w miarę możliwości.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Wykład, Dyskusja, Projekt

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Dozwolone dwie nieobecności. Każda kolejna musi być odpracowana w trakcie dyżuru. Przygotowanie i zaprezentowanie projektu. Udział w dyskusji.

Literatura

Obowiązkowa

1. Archiwa rodzinne. Zostań rodzinnym archiwistą, Warszawa 2013.
2. Archiwa rodzinne Niepodległej, red. M. Grzybalska, Wrocław 2020.
3. Archiwa rodzinne Niepodległej. Poradnik, on line: https://archiwarodzinne.gov.pl/
4. Belka Anna, Dwa lata kampanii społecznej „Zostań rodzinnym archiwistą!", „Archeion", t. CXVII, 2016, s. 779–590.
5. Belka Anna, Kampania społeczna „Zostań rodzinnym archiwistą", „Archeion", t. CXV, 2014, s. 733–734.
6. Chorążyczewski Waldemar, Archiwa rodzinne i archiwalia rodzinne w strukturze polskiego narodowego zasobu archiwalnego i polskiego narodowego dziedzictwa archiwalnego, [w:] Archiwa rodzinne – wspólne dziedzictwo i wspólne problemy, pod red. B. Herdzin i T. Matuszaka, Piotrków Trybunalski 2024, s. 9-14.
7. Dziatczyk Anna, Projekt edukacyjny „Z rodzinnego archiwum" – od pomysłu do realizacji, [w:] Educare necesse est – powrót do źródeł. Przykłady dobrych praktyk edukacyjnych, red. V. Urbaniak, Warszawa 2017, s. 143–151.
8. Górski Robert, Archiwa osobiste. Problemy gromadzenia, opracowania i udostępniania, „Problemy Archiwistyki", nr 2, 2009, [w:] https://archiwa.gov.pl/pl/2-uncategorised/315-problemy-archiwistyki.
9. Konstankiewicz Agnieszka, Archiwa rodzinne, „Wiadomości Historyczne", 2016, nr 1.
10. Konstankiewicz Agnieszka, Archiwa rodzinne i oddziaływanie na nie instytucji archiwalnych, [w:] Archiwa bez granic. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Kielce wrzesień 2017 r., red. W. Chorążyczewski, K. Stryjkowski, Warszawa 2018.
11. Matuszak Tomasz, Z szuflady (nie)pamięci – pomiędzy kolekcją prywatną a wspólnym dziedzictwem, [w:] Archiwa rodzinne – wspólne dziedzictwo i wspólne problemy, pod red. B. Herdzin i T. Matuszaka, Piotrków Trybunalski 2024, s.53-66.
12. Niepodległa. Historie z rodzinnych archiwów, red. E. Laska, Przemyśl 2020.
13. Nowosad Wiesław, Nagana szlachectwa jako czynnik archiwotwórczy na przykładzie archiwum Kruszyńskich z Nawry [w:] Archiwa - Kancelarie - Zbiory, tom 2 pod. red. W. Chorążyczewskiego, R. Degena i K. Syty, Toruń 2008, s. 191-218.
14. Wierzbicka Elżbieta, Archiwa podworskie, rodzinne i rodowe, akta dóbr i osób. Stan i opracowanie oraz problemy dostępności informacji, „Archeion", t. 111, 2009/2010, s. 149-177.

Dodatkowa

1. Agopsowicz Monika, „Archiwum, którego miało nie być". Archiwum rodzinne i jego zabezpieczanie w domowych warunkach, [w:] Archiwa bez granic. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Kielce wrzesień 2017 r., red. W. Chorążyczewski, K. Stryjkowski, Warszawa 2018.
2. Bąkała Krzysztof, Genealogia. Praktyczny poradnik, Warszawa 2007.
3. Biernat Justyna, Tomaszowskie archiwa rodzinne, w: Mała Ojczyzna. Wielka (nie)pamięć. Historia mówiona jako źródło do badania dziejów społecznych. Materiały pokonferencyjne, red. S. Cebula, M. Chorązki, Kraków 2016.
4. Bohusz-Rubaszewska Ewa, Archiwa rodzinne. Między emocjami a nauką, [w:] Archiwa w nauce, nauka w archiwach, red. D. K. Rembiszewska, K. K. Szamryk, Białystok 2016, s. 39-57.
5. Ciechanowski Hadrian, Udostępnianie materiałów archiwalnych on-line jako narzędzie budowania archiwów rodzinnych – wybrane przykłady, [w:] Archiwa bez granic. Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Kielce wrzesień 2017 r., red. W. Chorążyczewski, K. Stryjkowski, Warszawa 2018.
6. Laskowicz Paweł, Księga genealogiczna twojej rodziny, Warszawa 2005.
7. Leśkiewicz Rafał, Archiwa i kolekcje prywatne w zasobie Instytutu Pamięci Narodowej, „Archeion", t. 119.
8. Spuścizny – co po nas zostaje? Zagadnienia metodologiczne. Materiały konferencji naukowych organizowanych przez Archiwum Nauki PAN i PAU i Polską Akademię Umiejętności, red. A. Górski, Kraków 2018.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Ćwiczenia audytoryjne	30
Pozostałe godziny w kontakcie	10
Studiowanie literatury	15

Przygotowanie projektu	35
Zbieranie informacji do zadanej pracy	15
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 105
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut